

Závěrečná zpráva

Trendy sociálně politických mechanismů ovlivňujících genderové vztahy IX

Závěrečná zpráva pro Úřad vlády ČR

Prosinec 2010

Vláda České republiky

Obsah

Obsah.....	3
Metodika	4
Struktura souboru.....	5
Hlavní zjištění.....	6
Detailní analýza.....	7
1. Představy o příležitostech mužů a žen.....	7
2. Postoje k rovným příležitostem	13
3. Hodnocení institucí a dalších subjektů s ohledem na ochranu práv žen.....	18
4. Spontánní znalost hnutí a organizací zabývajících se ochranou práv žen a rovnými příležitostmi	21
5. Názory na domácí násilí na ženách	22
Dotazník.....	29

Metodika

Firma Factum Invenio provedla pro potřeby Úřadu vlády ČR, Sekci lidských práv, průzkum týkající se rovných příležitostí mezi muži a ženami.

Výzkum byl realizován v rámci omnibusového dotazování, které provedli vyškolení tazatelé firmy Factum Invenio.

Dotazování proběhlo ve dnech 19. až 24. listopadu 2010 na reprezentativním vzorku 1003 občanů České republiky starších 15 let získaném kvótním výběrem podle pohlaví, věku, úrovně dosaženého vzdělání, velikosti místa bydliště a regionu.

Data přenesená na počítačová média byla prověřena systémem logických a statistických kontrol, který Factum Invenio používá pro odhalení nesrovnalostí a nekonzistencí údajů v primárních dokumentech. Statistické výpočty byly provedeny souborem programů SPSS.

Šetření navazuje na osm předchozích výzkumů, provedených firmou Factum Invenio pro MPSV v letech 2002 - 2009 (dotazování probíhalo ve dnech 22.-27. března 2002, 18.-23. dubna 2003, 23.-28. dubna 2004, 7.-14. října 2005, 3. – 9. listopadu 2006, 22.–28. listopadu 2007, 12.-17. září 2008 a 25.-30. září 2009).

Z výzkumu se vydává tato závěrečná zpráva, jejíž součástí je tabulková příloha obsahující tabulky prvního a druhého stupně třídění. V rámci hlavní studie jsou komentovány pouze statisticky významnější rozdíly. Tyto statisticky významné odchylky jsou na 95 % hladině významnosti.

Metodika zpracování výzkumu odpovídá standardům sdružení SIMAR a ESOMAR.

Struktura souboru

CELKEM		N	%
		1003	100
Pohlaví	Muž	489	48,7
	Žena	514	51,3
Věk	Do 29 let	231	23,0
	30-44 let	275	27,5
	45-59 let	238	23,8
	60 a více let	258	25,7
Vzdělání	Základní - nevyučen	96	9,6
	Základní - vyučen	355	35,4
	Střední bez maturity	109	10,9
	Střední s maturitou	337	33,6
	Vysokoškolské	106	10,6
Zaměstnání	Dělník, prodavač, řidič ap.	280	28,1
	Úředník, technik, zdravotník, právník ap.	227	22,8
	Podnikatel, živnostník	72	7,3
	Ročník	1	,1
	Student, učeň	85	8,5
	Žena v domácnosti	13	1,3
	Důchodce	257	25,8
	Nezaměstnaný	62	6,2
Rodinný stav	Ženatý/vdaná	492	49,1
	Svobodný/a	262	26,2
	Rozvedený/á	158	15,7
	Vdovec/-a	90	9,0
Kraj	Praha	122	12,1
	Středočeský kraj	118	11,7
	Jihočeský kraj	61	6,1
	Plzeňský kraj	55	5,5
	Karlovarský kraj	29	2,9
	Ústecký kraj	79	7,9
	Liberecký kraj	42	4,1
	Hradecký kraj	53	5,3
	Pardubický kraj	49	4,9
	Kraj Vysočina	49	4,9
	Jihomoravský kraj	110	11,0
	Olomoucký kraj	61	6,1
	Zlínský kraj	57	5,6
	Moravskoslezský kraj	119	11,9
Velikost místa bydliště (počet obyvatel)	Do 499	60	6,0
	500-1999	180	17,9
	2000-4999	140	13,9
	5000-19999	185	18,5
	20000-99999	219	21,8
	Přes 100000	219	21,9

Hlavní zjištění

Osm z deseti Čechů si myslí, že ženy i muži mají stejné možnosti dosáhnout vysokoškolského vzdělání. Ženy jsou vnímány jako znevýhodněné hlavně v pracovní oblasti. Podle dvou třetin lidí mají ženy horší možnost získat za stejnou práci stejný plat jako muži a těsná nadpoloviční většina lidí si také myslí, že je pro ženy těžší získat práci odpovídající dosažené kvalifikaci a schopnostem.

Podle čtyř z deseti Čechů mají ženy horší možnosti věnovat se svým koníčkům, polovina obyvatel uvádí, že jsou na tom stejně jako muži. Třetina obyvatel se domnívá, že pro ženy je těžší uplatnit se v podnikání, nadpoloviční většina si však myslí, že šance obou pohlaví jsou v této oblasti vyrovnané.

Jedinou z hodnocených oblastí, ve které jsou podle názoru většiny lidí upřednostňovány ženy, je možnost získání dítěte do péče po rozvodu.

Ženy jsou při hodnocení svých možností skeptičtější než muži. Významné rozdíly v názorech mužů a žen jsou patrné zejména při hodnocení oblastí souvisejících s pracovním uplatněním. Názory obou pohlaví se k sobě nejvíce přibližují v otázce získání dítěte do péče po rozvodu a možnosti dosáhnout vysokoškolského vzdělání.

Absolutní většina Čechů souhlasí s tím, že každý člověk by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost. Většina české populace se také domnívá, že příslušníci obou pohlaví by měly mít stejné podmínky a možnosti při uplatnění se v rozhodovacích orgánech, při výchově a péči o děti, v péči o domácnost, při získání dítěte do péče po rozvodu. Každý druhý Čech se také domnívá, že by vláda pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen. Téměř polovina lidí pak souhlasí s tím, aby při výběru pracovníků do vedoucích pozic byli při stejných schopnostech upřednostňováni příslušníci pohlaví, které je na daném stupni řízení méně početně zastoupeno, nutno však dodat, že čtyři z deseti lidí jsou proti.

V názorech obyvatelstva na jednotlivé výroky nedochází v průběhu sledovaného období k výrazným posunům. Stejně jako v minulých letech platí, že ženy s hodnocenými výroky ohledně rovných příležitostí souhlasí častěji než muži.

V oblasti ochrany práv žen je lidmi kladně hodnoceno působení škol, médií a nevládních organizací. Role státních institucí a feministických hnutí je vnímána rozporuplně. I když se školy a vzdělávací instituce těší mezi obyvateli ČR tradičně nejlepšímu hodnocení, oproti minulému roku nastalo mírné zhoršení. Nejvýznamnější zhoršení hodnocení však bylo patrné u médií. Znalost konkrétních organizací zabývajících se ochranou práv žen a rovnými příležitostmi je velmi nízká. Sedm z deseti Čechů nezná a nedokáže spontánně zmínit žádnou takovou organizaci.

Více než polovina obyvatel se domnívá, že se v českých domácnostech vyskytuje násilí na ženách zcela běžně nebo dost často. Letos je počet těchto názorů nejvyšší za sledované období a přesahuje 50 %. Častěji se dle mínění obyvatel vyskytují formy psychického než fyzického násilí. Konkrétní rodiny, kde k domácímu násilí dochází, však zná jen třetina obyvatel ČR. Počet lidí, kteří deklarují autentickou znalost těchto rodin je letos nejnižší za sledované období.

Detailní analýza

1. Představy o příležitostech mužů a žen

Z hodnocených oblastí života jsou šance mužů a žen vyrovnané zejména při dosahování vysokoškolského vzdělání; uvádí to až 81 % obyvatel ČR. To, že ženy mají v této oblasti navrch uvádí 6 % obyvatel, to že mají navrch muži tvrdí 9 % lidí.

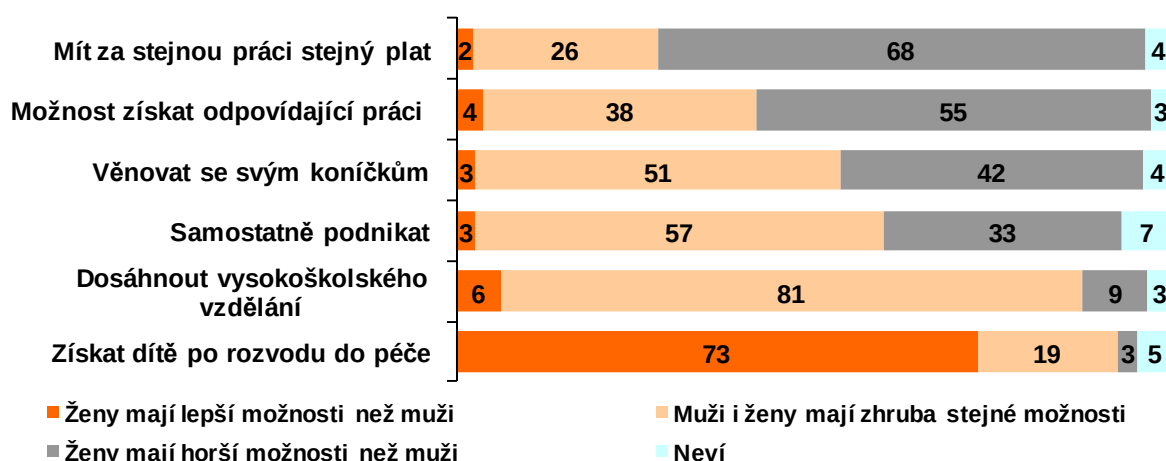
Jedinou z hodnocených oblastí, ve které jsou podle názoru většiny lidí upřednostňovány ženy, je získání dítěte do vlastní péče po rozvodu; uvádí to tři ze čtyř (73 %) respondentů.

Ženy mají horší možnosti než muži hlavně v oblasti práce. Podle dvou třetin (68 %) lidí mají ženy horší možnost získat za stejnou práci stejný plat jako muži. Většina lidí (55 %) si také myslí, že je pro ženy těžší získat práci odpovídající dosažené kvalifikaci a schopnostem.

Téměř šest lidí z deseti (57 %) se domnívá, že šance pohlaví jsou vyrovnané i v oblasti podnikání.

Podle mínění poloviny lidí (51 %) mají jak muži tak ženy stejné možnosti věnovat se svým koníčkům, až 42 % Čechů si ale myslí, že v této oblasti mají navrch muži a jen pouhá 3 % tvrdí, že v této oblasti mají lepší možnosti ženy.

Srovnání názorů na situaci mužů a žen ve vybraných oblastech života (N=1003, v %)

Získání dítěte do péče po rozvodu je stabilně hodnoceno jako oblast života, ve které mají navrch ženy. Výsledky letošního šetření jen potvrdily vysoké zastoupení těchto názorů ve společnosti, které se za devět let trvání průzkumu pohybuje v rozmezí mezi 2/3 a 3/4 populace.

Oblastí, ve které mají muži i ženy stejné možnosti, je opět nejčastěji zmiňováno dosažení vysokoškolského vzdělání. Letos jsme ovšem zaznamenali nejvyšší počet tvrzení v historii šetření, že v této sféře mají navíc ženy.

Oproti minulému roku nastal mírný posun ve vnímání možnosti věnovat se svým koníčkům, letos si více lidí myslí, že jsou na tom obě pohlaví stejně.

V průběhu kontinuálního devítiletého šetření lze konstatovat stabilitu vnímání možnosti samostatně podnikat, kdy třetina obyvatel favorizuje muže a šest z deseti se přiklání tomu, že jsou na tom obě pohlaví stejně.

S výjimkou let 2006 a 2007 převládá přesvědčení, že ženy mají horší možnosti získat práci odpovídající jejich kvalifikaci a schopnostem. Letos, stejně jako loni a předloni, si to myslí více než polovina lidí.

Dosažení stejné odměny za stejnou práci je oblastí, ve které ženy tahají za kratší konec. Letos sice podíl tvrzení, že ženy mají v této sféře horší možnosti, poklesl oproti loňsku téměř o pět procentních bodů, nicméně podíl tohoto názoru ve společnosti významně převažuje; zastává jej 2/3 lidí.

Srovnání možností mužů a žen – časová komparace

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „nevím“)

	Rok	Ženy mají lepší možnosti	Zhruba stejné možnosti	Ženy mají horší možnosti
<i>Získat dítě po rozvodu do péče</i>	2002	74,5	17,6	3,1
	2003	67,6	23,4	3,8
	2004	72,7	18,7	3,5
	2005	69,0	23,0	2,5
	2006	71,4	21,6	3,9
	2007	75,3	19,6	2,4
	2008	68,1	24,2	4,9
	2009	73,8	16,9	3,7
	2010	73,0	19,5	2,9
<i>Dosáhnout vysokoškolského vzdělání</i>	2002	3,8	83,3	10,2
	2003	4,3	79,0	11,8
	2004	5,5	80,1	10,5
	2005	5,0	80,9	10,6
	2006	4,3	79,9	12,7
	2007	4,3	80,9	13,2
	2008	4,5	83,9	8,7
	2009	4,4	81,3	10,0
	2010	6,2	81,4	9,1

	Rok	Ženy mají lepší možnosti	Zhruba stejné možnosti	Ženy mají horší možnosti
Věnovat se svým koníčkům	2002	3,1	47,0	47,2
	2003	4,3	47,5	44,0
	2004	3,0	45,5	46,9
	2005	3,1	48,0	45,6
	2006	2,8	52,9	42,2
	2007	2,9	50,8	43,6
	2008	2,4	49,6	44,5
	2009	2,7	46,8	46,8
	2010	2,8	51,1	42,2
Samostatně podnikat	2002	2,2	58,7	32,9
	2003	3,4	59,0	29,9
	2004	2,5	55,6	34,5
	2005	2,6	57,1	33,4
	2006	1,3	60,8	35,2
	2007	1,3	59,2	36,5
	2008	2,3	61,8	30,9
	2009	2,6	58,8	31,4
	2010	2,7	57,1	33,4
Získat práci odpovídající kvalifikaci a schopnostem	2002	4,4	38,6	54,4
	2003	3,3	34,3	59,0
	2004	2,0	34,3	60,0
	2005	3,4	40,6	51,9
	2006	3,1	46,9	47,9
	2007	2,6	52,6	43,1
	2008	2,9	41,5	51,6
	2009	2,3	37,3	57,5
	2010	3,8	38,4	55,0
Mít za stejnou práci stejný plat	2002	3,2	27,0	67,1
	2003	1,7	24,8	68,9
	2004	1,3	23,9	70,1
	2005	2,1	27,5	66,2
	2006	2,1	27,8	67,2
	2007	1,9	32,6	63,4
	2008	1,4	26,4	68,5
	2009	1,2	22,8	73,1
	2010	2,4	25,7	68,2

Muži a ženy vnímají své možnosti rozdílně. Obecně platí, že ženy jsou při hodnocení svých možností pesimističtější než muži. Nejvíce se hodnocení mužů a žen k sobě přibližují v otázce získání dítěte do péče po rozvodu. Zástupci obou pohlaví také podobně hodnotí možnost dosáhnout vysokoškolského vzdělání.

Srovnání možností mužů a žen podle pohlaví

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „nevím“)

	Rok	Ženy mají lepší možnosti		Zhruba stejné možnosti		Ženy mají horší možnosti	
		muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Získat dítě po rozvodu do péče	2002	76,9	72,3	14,9	20,1	2,5	3,7
	2003	71,5	64,0	19,3	27,2	3,9	3,8
	2004	75,3	70,3	16,1	21,2	2,4	4,5
	2005	67,7	70,2	23,7	22,4	2,2	2,9
	2006	69,6	73,1	21,8	21,4	3,7	4,0
	2007	77,7	73,2	18,3	20,8	1,2	3,6
	2008	69,1	67,1	22,3	26,0	2,0	3,5
	2009	72,9	74,6	16,8	17,0	3,4	3,9
	2010	71,1	74,8	19,9	19,1	3,3	2,5
Dosáhnout vysokoškolského vzdělání	2002	4,8	2,9	86,7	80,2	5,6	14,6
	2003	5,0	3,7	83,4	74,9	6,8	16,3
	2004	6,4	4,7	83,4	77,1	6,7	13,9
	2005	6,1	4,1	84,9	77,2	7,0	14,0
	2006	6,8	1,9	82,7	77,3	7,2	17,9
	2007	5,2	3,5	86,4	75,8	6,9	19,1
	2008	5,4	3,6	85,6	82,2	5,0	12,3
	2009	6,1	2,9	83,1	79,7	6,6	13,2
	2010	6,8	5,7	83,0	79,9	6,6	11,4

Největší rozdíly jsou zjevné zejména v hodnocení možnosti získat práci odpovídající své kvalifikaci a schopnostem – to, že je situace žen v tomto případě horší, si myslí až o 31 procentních bodů více žen než mužů.

Významné rozdíly v názorech mužů a žen jsou patrné i při hodnocení další oblasti související s pracovním uplatněním, v možnosti mít za stejnou práci stejný plat. Pohled mužů se od ženské perspektivy významně liší i u hodnocení možnosti samostatně podnikat a věnovat se svým koníčkům.

	Rok	Ženy mají lepší možnosti		Zhruba stejné možnosti		Ženy mají horší možnosti	
		muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Samostatně podnikat	2002	3,1	1,2	66,0	51,9	25,0	40,2
	2003	3,5	3,4	68,2	50,5	21,8	37,5
	2004	2,7	2,4	66,6	45,4	23,1	45,1
	2005	3,2	2,1	67,6	47,4	23,1	43,0
	2006	1,9	0,7	70,8	51,4	23,9	45,8
	2007	1,7	0,9	68,8	50,2	27,0	45,3
	2008	3,0	1,6	72,2	52,0	19,8	41,4
	2009	3,0	2,1	65,8	52,3	23,5	38,9
	2010	3,1	2,4	64,6	50,1	23,9	42,4
Věnovat se svým koníčkům	2002	4,5	1,8	56,3	38,3	36,3	57,4
	2003	5,3	3,4	57,6	38,1	32,0	55,1
	2004	2,9	3,1	56,0	35,7	34,1	58,8
	2005	3,7	2,4	56,9	39,7	36,0	54,5
	2006	4,4	1,4	63,8	42,6	29,4	54,2
	2007	3,6	2,2	66,4	36,3	27,4	58,5
	2008	3,1	1,6	60,5	39,3	31,4	56,8
	2009	3,7	1,8	56,2	37,9	35,4	57,6
	2010	3,2	2,4	60,5	42,1	31,3	52,6
Možnost získat práci, odpovídající kvalifikaci a schopnostem	2002	5,3	3,6	52,9	25,4	38,7	68,9
	2003	3,1	3,5	44,8	24,4	48,2	69,0
	2004	3,0	1,2	45,0	24,3	46,7	72,3
	2005	4,8	2,0	55,8	26,5	35,5	67,2
	2006	4,4	1,8	60,8	33,9	31,4	63,3
	2007	3,8	1,5	66,3	39,8	27,8	57,4
	2008	4,1	1,7	54,8	29,0	35,6	66,8
	2009	3,3	1,3	48,8	26,4	43,6	70,5
	2010	4,7	2,8	53,4	24,1	38,4	70,7

	Rok	Ženy mají lepší možnosti		Zhruba stejné možnosti		Ženy mají horší možnosti	
		muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Mít za stejnou práci stejný plat	2002	3,7	2,6	37,4	17,4	54,8	78,6
	2003	2,9	0,6	32,4	17,6	60,2	76,9
	2004	1,7	0,9	35,2	13,5	57,7	81,6
	2005	3,0	1,2	39,8	16,0	52,2	79,3
	2006	3,1	1,2	38,6	17,7	54,4	79,1
	2007	2,8	1,0	47,4	18,8	47,0	78,8
	2008	2,3	0,6	39,5	14,0	52,9	83,2
	2009	1,8	0,7	31,8	14,3	62,5	83,1
	2010	2,0	2,9	36,5	15,5	56,5	79,3

Názory na rovné možnosti mužů a žen v určitých životních situacích se kromě pohlaví liší i podle jiných demografických znaků:

- **Získat práci odpovídající své kvalifikaci a schopnostem;** ženy mají horší možnosti zejména podle středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaných obyvatel. Z hlediska krajů jsou tyto názory zastoupeny převážně mezi obyvateli Vysočiny a Královéhradeckého kraje.
- **Mít za stejnou práci stejný plat;** ženy k tomu mají horší možnosti podle mínění středoškolsky vzdělaných lidí s maturitou a podle obyvatel Zlínského a Královéhradeckého kraje.
- **Získat po rozvodu dítě do péče;** v této situaci mají, podle mínění většiny populace, ženy lepší možnosti než muži. Souhlas s tímto tvrzením je víceméně rovnoměrně zastoupen napříč všemi skupinami obyvatel.
- **Dosáhnout VŠ vzdělání;** většina populace (81 %) považuje možnosti obou pohlaví uspět v této oblasti za stejné, nejčastěji jsou to samotní vysokoškolsky vzdělaní lidé. Že to ženy mají při dosahování akademického vzdělání těžší, uvádějí nejčastěji obyvatelé velkých měst s počtem 100 tis. a více obyvatel.
- **Věnovat se svým koníčkům;** ženy mají v této oblasti horší možnosti zejména podle obyvatel Libereckého a Plzeňského kraje.
- **Samostatné podnikat;** horší možnosti uplatnění žen v této oblasti uvádějí zejména obyvatelé velkých měst s počtem 100 tis. a více obyvatel a také obyvatelé Zlínského kraje.

2. Postoje k rovným příležitostem

Absolutní většina lidí (94 %) souhlasí s výrokem, že „každý člověk, muž i žena, by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost“ (rozhodně souhlasí 58 %; spíše souhlasí 36 %).

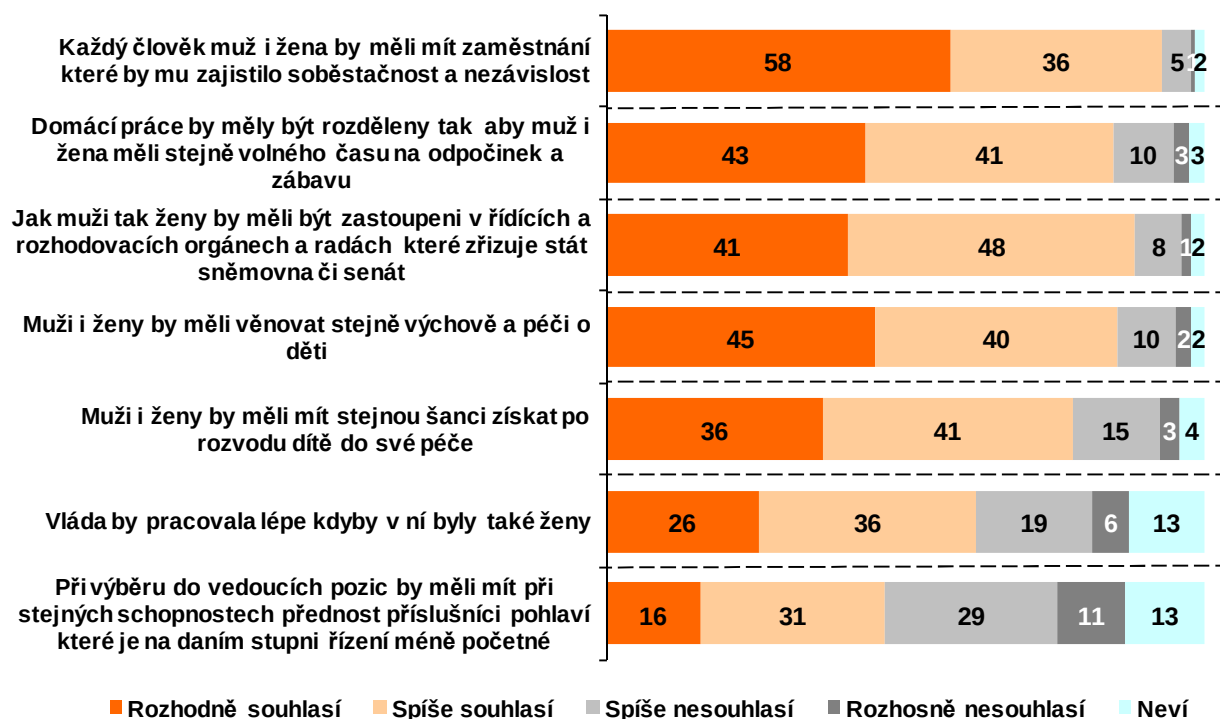
Většina obyvatel ČR se domnívá, že:

- Jak muži tak ženy by měli být zastoupeni v řídicích a rozhodovacích orgánech a radách, které zřizuje stát, sněmovna či senát (89 %; rozhodně souhlasí 41 %; spíše souhlasí 48 %).
- Muži i ženy by se měli věnovat výchově a péči o děti stejným dílem (85 %; rozhodně souhlasí 45 %, spíše souhlasí 40 %).
- Domácí práce by měly být rozděleny tak, aby muž i žena měli stejně volného času pro zábavu i odpočinek (84 %; rozhodně souhlasí 43 %; spíše souhlasí 41 %).
- Obě pohlaví by měla mít stejnou šanci získat po rozvodu manželství dítě do své péče (77 %; rozhodně souhlasí 36 %; spíše souhlasí 41 %).
- Vláda by pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen (62 %; rozhodně souhlasí 26 %; spíše souhlasí 36 %).

Méně než polovina lidí si myslí, že:

- Při výběru do vedoucích pozic by měli mít při stejných schopnostech přednost příslušníci pohlaví, které je na daném stupni řízení méně početně zastoupeno (47 %; rozhodně souhlasí 16 %; spíše souhlasí 31 %).

Srovnání názorů na postavení mužů a žen ve vybraných oblastech života (N=1003, v %)

V názorech obyvatelstva na jednotlivé výroky nedochází k výrazným posunům. Data z předcházejících šetření a změny oproti minulému roku jsou zaznamenány v tabulce. Většinou došlo k posunu mezi odpověďmi rozhodně ne/souhlasí a spíše ne/souhlasí, celková míra souhlasu resp. nesouhlasu se však výrazně nemění.

Postoje k rovným příležitostem – časová komparace

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“)

	Rok	Rozhodně souhlasí	Spíše souhlasí	Spíše nesouhlasí	Rozhodně nesouhlasí
<i>Každý člověk, muž i žena, by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost</i>	2002	66,7	28,8	3,3	0,8
	2003	59,9	33,1	4,0	1,7
	2004	58,7	34,4	4,1	0,6
	2005	58,8	33,9	4,1	0,8
	2006	51,9	39,8	4,9	1,9
	2007	56,4	36,0	5,2	1,2
	2008	60,4	32,8	3,1	1,2
	2009	59,3	32,4	4,8	1,0
	2010	57,5	35,5	4,6	0,7
<i>Muži i ženy by se měli věnovat stejně výchově a péči o děti</i>	2002	50,1	36,6	10,2	2,5
	2003	44,1	39,7	11,5	2,9
	2004	46,3	39,4	10,0	2,3
	2005	45,2	41,0	10,4	1,7
	2006	41,2	45,8	9,1	2,4
	2007	40,6	47,1	10,0	0,9
	2008	45,2	40,3	11,5	2,9
	2009	47,6	37,4	10,6	1,9
	2010	45,1	40,3	9,8	2,5
<i>Jak muži, tak ženy by měli být zastoupeni v řídicích a rozhodovacích orgánech a radách, které zřizuje stát, sněmovna či senát</i>	2002	50,5	37,3	8,6	1,3
	2003	40,6	43,8	9,3	2,7
	2004	42,6	43,8	8,7	1,5
	2005	42,8	42,8	9,5	1,8
	2006	34,7	49,3	10,4	2,3
	2007	35,1	52,3	8,7	1,1
	2008	45,0	41,3	8,2	1,1
	2009	46,7	40,1	8,4	1,6
	2010	40,6	47,9	7,7	1,5
<i>Domácí práce by měly být rozděleny tak, aby muž i žena měli stejně volného času na odpočinek a zábavu</i>	2002	48,6	40,2	9,0	1,8
	2003	42,7	42,0	10,9	2,2
	2004	44,2	43,3	9,5	1,5
	2005	42,6	44,0	9,5	1,6
	2006	40,5	45,4	10,4	2,2
	2007	40,5	49,0	8,0	1,5
	2008	44,8	40,3	9,1	1,3
	2009	47,2	38,2	8,8	1,4
	2010	43,4	41,5	9,9	2,7

	Rok	Rozhodně souhlasí	Spíše souhlasí	Spíše nesouhlasí	Rozhodně nesouhlasí
Vláda by pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen	2002	34,6	36,9	16,3	4,1
	2003	22,4	34,6	19,7	8,4
	2004	26,0	38,9	16,7	5,0
	2005	23,3	32,0	22,7	8,1
	2006	20,8	36,7	21,1	8,7
	2007	24,8	38,4	19,4	6,6
	2008	27,8	32,4	18,7	6,7
	2009	25,9	37,3	19,1	4,9
	2010	25,6	36,3	19,3	6,1
Při výběru do vedoucích pozic by mělo mít při stejné kvalifikaci přednost méně početně zastoupené pohlaví	2002	16,2	28,0	30,2	15,2
	2003	11,8	27,1	29,9	16,0
	2004	12,2	26,6	33,2	15,0
	2005	13,0	30,7	30,2	14,3
	2006	13,4	38,3	26,6	12,3
	2007	13,3	42,9	23,3	10,6
	2008	15,5	31,3	27,4	11,7
	2009	15,0	32,5	26,5	12,4
	2010	15,8	30,8	28,8	11,3
Muži i ženy by měli mít stejnou šanci získat po rozvodu dítě do své péče	2002	46,7	34,6	11,4	3,2
	2003	41,7	39,0	12,7	2,8
	2004	44,2	36,1	12,7	3,1
	2005	40,8	39,1	13,2	3,5
	2006	33,5	45,8	15,2	2,7
	2007	34,8	46,6	14,5	2,0
	2008	45,2	39,7	10,8	2,2
	2009	39,4	40,6	12,7	2,4
	2010	36,3	41,5	14,7	3,1

Stejně jako v minulých letech platí, že ženy s uváděnými výroky souhlasí častěji než muži.

- V názoru, že muži i ženy by měli být zastoupeni v řídicích a rozhodovacích orgánech a radách, které zřizuje stát, sněmovna či senát, se míra souhlasu mezi odpověďmi mužů a žen liší o 10 procentních bodů (souhlasí 83 % mužů a 93 % žen).
- Že by vláda pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen, si myslí 76 % žen, ale jen 47 % mužů.
- Výběr do vedoucích pozic s ohledem na pohlaví schvaluje 56 % žen, ale jen 37 % mužů.
- S tím, že by všichni měli mít zaměstnání zaručující soběstačnost a nezávislost, souhlasí zástupci obou pohlaví téměř stejně, ženy však o něco častěji.
- Výchově dětí a péči o ně se mají muži i ženy věnovat rovným dílem. Zdůrazňují to však opět častěji ženy (81% mužů a 90 % žen).
- O tom, že by měla existovat rovnost šancí v získání dítěte do péče po rozvodu, jsou častěji přesvědčeni muži (82 %) než ženy (74 %).

- Rovnoměrné rozdělení domácích prací podporuje plných 92 % žen, u mužů je však podpora tohoto tvrzení výrazně nižší (77 %).

Srovnání postojů k rovným příležitostem mužů a žen podle pohlaví

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „nevím“)

	Rok	Souhlasí		Nesouhlasí		Index ¹	
		muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Každý člověk, muž i žena, by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost	2002	94,3	96,6	5,5	2,7	1,46	1,30
	2003	92,7	93,2	5,9	5,6	1,53	1,42
	2004	92,5	93,6	4,5	4,9	1,49	1,42
	2005	91,3	93,9	5,5	4,3	1,53	1,39
	2006	89,9	93,4	8,4	5,4	1,63	1,50
	2007	88,8	95,8	9,8	3,1	1,64	1,38
	2008	92,2	94,2	4,7	3,9	1,51	1,37
	2009	90,3	93,0	7,1	4,6	1,55	1,38
	2010	92,5	93,6	4,8	5,7	1,54	1,42
Jak muži, tak ženy by měli být zastoupeni v řídicích a rozhodovacích orgánech a radách, které zřizuje stát, sněmovna či senát	2002	81,2	94,9	16,2	4,1	1,82	1,39
	2003	80,0	88,4	16,0	8,2	1,87	1,60
	2004	79,6	92,7	15,9	4,9	1,88	1,49
	2005	81,4	89,6	16,1	6,9	1,86	1,54
	2006	80,2	87,7	17,5	8,3	1,98	1,63
	2007	81,0	93,4	16,1	4,0	1,96	1,58
	2008	79,1	93,1	14,4	4,6	1,81	1,48
	2009	81,5	91,7	14,8	5,5	1,80	1,49
	2010	83,4	93,3	14,2	4,3	1,88	1,51
Domácí práce by měly být rozděleny tak, aby muž i žena měli stejně volného času na odpočinek a zábavu	2002	83,1	94,1	16,5	5,5	1,85	1,45
	2003	77,2	91,8	19,6	7,0	1,94	1,52
	2004	79,8	94,6	18,1	4,4	1,89	1,49
	2005	79,2	93,5	17,4	5,2	1,92	1,49
	2006	79,7	91,7	18,4	7,1	1,98	1,51
	2007	82,3	96,2	16,2	3,1	1,98	1,45
	2008	76,7	93,1	17,1	4,1	1,89	1,44
	2009	76,6	93,6	17,2	3,7	1,88	1,40
	2010	77,4	91,9	18,7	6,7	1,93	1,51
Muži i ženy by se měli věnovat stejně výchově a péči o děti	2002	79,6	89,4	19,6	6,3	1,85	1,47
	2003	78,7	88,6	18,9	10,2	1,88	1,59
	2004	78,3	92,4	18,5	6,6	1,85	1,52
	2005	81,2	91,0	17,2	7,4	1,86	1,52
	2006	80,5	93,2	17,1	6,3	1,90	1,56
	2007	82,3	92,8	15,8	6,3	1,89	1,54
	2008	79,1	90,3	17,5	8,7	1,85	1,55
	2009	78,9	90,7	17,9	7,5	1,85	1,49
	2010	81,0	89,6	16,0	8,8	1,83	1,56

¹ Index je konstruován jako vážený aritmetický průměr, kdy hodnoty 1 by dosahoval, kdyby všichni odpovíděli, že rozhodně souhlasí, a hodnoty 4, kdyby všichni odpovíděli, že rozhodně nesouhlasí.
Trendy sociálně politických mechanismů ovlivňujících genderové vztahy IX. Prosinec 2010.

	Rok	Souhlasí		Nesouhlasí		Index	
		muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Muži i ženy by měli mít stejnou šanci získat po rozvodu dítě do své péče	2002	86,3	76,6	9,3	19,6	1,57	1,81
	2003	84,9	86,7	10,6	20,1	1,68	1,83
	2004	85,1	75,9	10,3	21,0	1,61	1,86
	2005	85,7	74,5	11,2	22,0	1,70	1,87
	2006	86,5	72,6	10,9	24,5	1,74	1,98
	2007	88,8	74,5	10,1	22,5	1,73	1,93
	2008	85,1	77,4	10,0	18,6	1,67	1,83
	2009	85,0	75,4	9,6	20,3	1,66	1,87
	2010	82,3	73,6	12,9	22,5	1,75	1,93
Vláda by pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen	2002	57,0	85,1	32,7	9,0	2,18	1,63
	2003	42,7	70,4	39,6	17,3	2,51	1,86
	2004	49,1	79,7	32,4	11,9	2,33	1,75
	2005	40,2	69,4	44,1	18,4	2,52	1,87
	2006	42,8	71,2	44,5	16,2	2,55	1,88
	2007	45,6	79,6	40,0	12,8	2,48	1,75
	2008	44,5	75,1	37,1	14,3	2,42	1,73
	2009	48,7	77,1	36,5	12,3	2,34	1,76
	2010	47,2	75,9	37,7	13,7	2,42	1,75
Při výběru do vedoucích pozic by měli mít při stejných schopnostech přednost příslušníci pohlaví, které je na daném stupni řízení méně početně zastoupeno	2002	34,9	52,9	55,1	36,4	2,71	2,29
	2003	33,5	43,9	52,9	39,2	2,78	2,40
	2004	30,1	46,8	55,5	41,4	2,81	2,39
	2005	34,8	52,1	55,6	34,5	2,75	2,29
	2006	42,8	60,1	48,2	30,2	2,64	2,21
	2007	40,7	70,8	49,4	19,4	2,68	2,03
	2008	35,2	57,7	47,6	31,0	2,67	2,18
	2009	38,8	55,6	47,5	30,8	2,61	2,24
	2010	36,9	55,9	49,5	31,2	2,69	2,15

Postoje k uvedeným výrookům jsou z hlediska sledovaných sociodemografických znaků jen málo diferencované. Přesto je však patrné, že některé skupiny obyvatel jednotlivá tvrzení podporují více:

- **Každý člověk, muž i žena, by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost;** souhlas s tímto tvrzením deklaruje naprostá většina populace. Hlavně však obyvatelé Libereckého, Zlínského a Královéhradeckého kraje.
- **Názor že, vláda by pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen,** zastávají převážně středoškolsky vzdělaní s maturitou, obyvatelé Středočeského kraje a lidé v obcích s počtem 5-20tis. obyvatel.
- **Orientaci podle četnosti zastoupení pohlaví při výběru pracovníků do řídicích pozic** schvalují častěji lidé z malých obcí do 500 obyvatel, dále obyvatelé Prahy, Olomouckého a Zlínského kraje.
- **S tím, že domácí práce by měly být rozděleny tak, aby muž i žena měli stejně volného času,** souhlasí naprostá většina populace. Souhlas je ovšem častěji zastoupen u obyvatel obcí s počtem do 500 obyvatel, dále u obyvatel Královéhradeckého a Karlovarského kraje.

- **Muži i ženy by se měli výchově a péči o děti věnovat stejně.** Podle četnosti rozhodných souhlasů jsou o tom přesvědčeni zejména lidé z malých obcí do 500 obyvatel.
- Na tom, že by měla existovat **rovnost šancí k získání dítěte do péče po rozvodu** rodičů, se shodne osm z deseti Čechů. Nejčastěji s tímto názorem souhlasí podnikatelé a živnostníci.

3. Hodnocení institucí a dalších subjektů s ohledem na ochranu práv žen

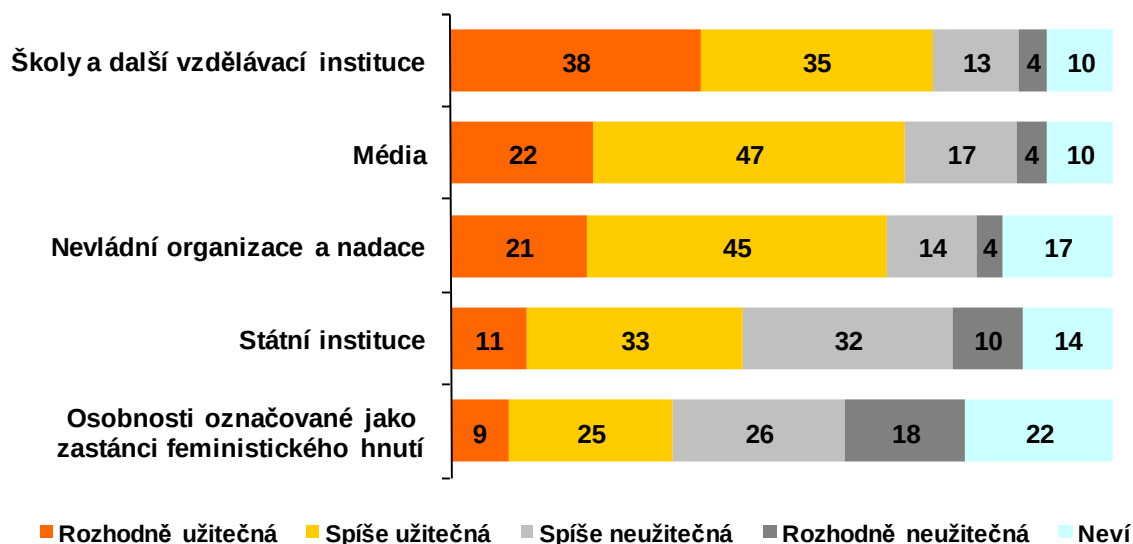
Veřejnost v oblasti ochrany práv žen kladně hodnotí působení škol, médií a nevládních organizací. Role státních institucí a feministických hnutí je vnímána rozporuplně.

Nejlépe jsou z tohoto hlediska hodnoceny školy a vzdělávací instituce. O jejich užitečnosti ve vztahu k ochraně práv žen je přesvědčeno 73 % lidí (rozhodně užitečné 38 %; spíše užitečné 35 %). Média a nevládní organizace vnímají jako užitečné 2/3 obyvatel.

V hodnocení působení státních institucí ve věci ochrany práv žen je veřejnost rozdělena na dva přibližně stejně velké tábory; 44 % je za užitečné považuje a 42 % nikoliv (zbývajících 14 % to nedokáže posoudit).

Z hodnocených institucí nejhůře dopadli zastánci feministického hnutí, které považuje při ochraně práv žen za prospěšné pouze třetina (34 %) obyvatel.

Hodnocení institucí a dalších subjektů s ohledem na ochranu práv žen (N=1003, v %)

I když se školy a vzdělávací instituce těší mezi obyvateli ČR nejlepšímu hodnocení ze všech posuzovaných institucí, oproti minulému roku jsme zaznamenali mírné zhoršení. Nejvýznamnější zhoršení však bylo zaznamenáno u médií, letos je v ochraně práv žen za užitečné považuje o více než 5 procentních bodů nižší podíl lidí než minulý rok. U ostatních institucí nejsou rozdíly mezi loňským a letošním hodnocením významné.

Hodnocení subjektů – časové srovnání

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „nevím“)

	Rok	Rozhodně užitečná	Spíše užitečná	Spíše neužitečná	Rozhodně neužitečná
Školy a další vzdělávací instituce	2002	39,5	37,8	10,1	2,8
	2003	31,8	40,4	12,6	3,4
	2004	30,5	43,1	11,7	4,2
	2005	35,3	38,4	12,7	2,2
	2006	46,6	39,5	8,8	2,3
	2007	53,2	37,2	6,8	1,1
	2008	38,6	36,7	10,9	2,0
	2009	39,9	36,4	11,1	3,5
	2010	37,6	35,1	13,2	4,3
Média	2002	25,4	44,9	16,3	3,1
	2003	19,5	47,3	18,4	4,0
	2004	23,8	52,5	12,5	4,0
	2005	20,6	48,7	16,9	3,0
	2006	26,7	54,7	12,9	2,7
	2007	34,3	54,1	8,8	0,8
	2008	22,1	47,0	15,7	3,6
	2009	25,0	48,9	15,4	2,0
	2010	21,6	47,0	17,0	4,4
Nevládní organizace a nadace	2002	14,1	40,0	15,5	3,8
	2003	13,9	37,3	15,9	7,0
	2004	13,0	43,1	16,8	5,9
	2005	13,3	45,5	15,4	4,0
	2006	18,6	56,7	12,8	2,9
	2007	21,1	53,1	12,1	2,8
	2008	18,1	42,3	12,9	4,9
	2009	20,7	42,8	12,7	3,6
	2010	20,5	45,2	13,9	3,8
Státní instituce	2002	13,6	34,9	27,6	7,7
	2003	9,1	37,2	27,6	10,6
	2004	9,3	36,3	29,5	12,1
	2005	11,2	35,2	28,0	9,7
	2006	17,2	42,5	26,7	8,5
	2007	17,4	48,6	21,7	6,7
	2008	8,3	35,3	31,3	9,6
	2009	11,6	32,5	32,0	11,0
	2010	11,4	32,7	31,8	10,5

	Rok	Rozhodně užitečná	Spíše užitečná	Spíše neužitečná	Rozhodně neužitečná
Zastánci feministického hnutí	2002	9,7	24,6	25,0	16,4
	2003	7,4	21,4	24,8	21,2
	2004	5,7	23,8	26,6	21,7
	2005	7,7	26,9	25,8	15,6
	2006	9,5	32,1	28,1	15,5
	2007	9,6	30,5	26,6	17,6
	2008	9,1	25,3	24,4	17,8
	2009	7,6	27,4	27,2	17,0
	2010	8,8	24,7	26,1	18,1

Sledování rozdílných postojů mužů a žen ukazuje:

- Významný rozdíl v kladném hodnocení role nevládních organizací (Ž 71 %, M 60 %) a také u hodnocení zástupců feministických hnutí (Ž 39 %, M 28 %).
- Významný nárůst podílu záporných hodnocení role zástupců feministického hnutí u žen; nyní dosahuje nejvyšší úrovně za všech 9 vln pozorování, a to 56 %.
- Činnost médií, škol a státních institucí je z hlediska ochrany práv žen hodnocena oběma pohlavími podobně, ženy však tyto instituce hodnotí mírně pozitivněji než muži.

Hodnocení subjektů z hlediska ochrany práv žen podle pohlaví

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „nevím“).

	Rok	Užitečné		Neužitečné		Index ²	
		Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
Nevládní organizace a nadace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti apod.)	2002	47,7	59,9	22,9	15,5	2,22	2,03
	2003	47,9	54,2	23,8	22,0	2,29	2,15
	2004	51,7	60,1	24,4	21,3	2,28	2,13
	2005	52,7	64,6	24,2	15,0	2,25	2,02
	2006	72,3	78,3	18,6	13,0	2,09	1,91
	2007	67,4	80,5	19,9	10,2	2,11	1,83
	2008	54,0	66,2	20,7	15,2	2,19	1,94
	2009	58,2	68,6	20,9	12,2	2,13	1,87
	2010	59,7	71,4	20,3	15,1	2,09	1,94
Osobnosti označované jako zastánci feministického hnutí	2002	27,6	40,6	48,1	36,6	2,79	2,50
	2003	24,3	32,9	51,7	40,8	2,95	2,66
	2004	23,6	35,0	51,6	45,1	2,99	2,68
	2005	27,9	40,8	46,4	36,8	2,84	2,48
	2006	35,4	47,4	50,2	37,5	2,76	2,42
	2007	30,6	49,1	52,9	36,1	2,83	2,43
	2008	28,8	39,5	44,7	39,8	2,81	2,53
	2009	27,7	41,9	50,7	37,9	2,87	2,50
	2010	28,0	38,7	46,9	56,1	2,82	2,57

² Index je konstruován jako vážený aritmetický průměr, kdy hodnoty 1 by dosahoval, kdyby všichni odpověděli, že jsou rozhodně užitečné a hodnoty 4, kdyby všichni odpověděli, že jsou rozhodně neužitečné.

Významné rozdíly v hodnocení role institucí podle dalších demografických znaků:

- Činnost **nevládních organizací a nadací** z hlediska jejich přínosu k ochraně práv žen hodnotí pozitivně zejména vysokoškolsky vzdělaní a obyvatelé Karlovarského a Libereckého kraje.
- **Státní instituce** hodnotí kladně zejména obyvatelé Libereckého kraje.
- **Média** považují v tomto ohledu za užitečné nejčastěji obyvatelé Královéhradeckého a Libereckého kraje.
- **Školy a jiné vzdělávací instituce** považují za užitečné zejména podnikatelé a živnostníci, dále je kladně hodnotí hlavně obyvatelé Karlovarského a opět Libereckého kraje.
- Kladné hodnocení role osobností označovaných jako **zastánci feministického hnutí** v prosazování práv žen zastávají hlavně ženy v domácnosti a nezaměstnaní. Z hlediska regionů je pozitivní hodnocení feministek nejvyšší v Pardubickém kraji.

4. Spontánní znalost hnutí a organizací zabývajících se ochranou práv žen a rovnými příležitostmi

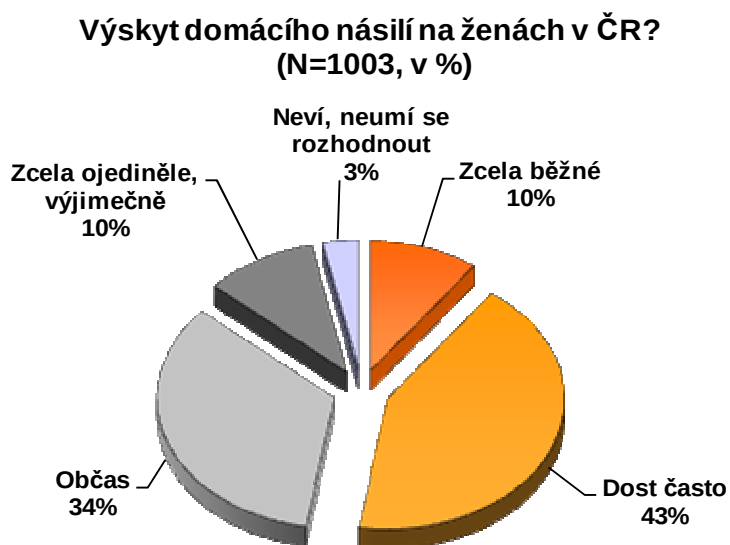
Sedm z deseti Čechů (70 %) nezná a nedokáže spontánně zmínit žádnou organizaci, která se zabývá ochranou práv žen a rovnými příležitostmi pohlaví. Ze spontánních odpovědí je nejčastější velmi obecné označení „nadace“ a „nevládní“ případně „nezisková“ organizace; toto uvádí 8 % obyvatel. Dalších 8 % uvádí obecné pojmy jako hnutí za práva žen, feministické hnutí nebo liga žen.

Konkrétní organizace jsou zmiňovány jen sporadicky; Bílý kruh bezpečí uvedla 3 % lidí a stejný podíl obyvatel zná Český svaz žen. Obdobně nízký počet lidí (3 %) spontánně zmiňoval různé telefonní linky, tedy názvy jako linka bezpečí, linka důvěry nebo tísňová linka.

Lze tedy konstatovat, že povědomí Čechů o organizacích zabývajících se ochranou práv žen a rovnými příležitostmi je velmi nízké. Konkrétní aktuálně fungující organizace zná jen zlomek populace.

5. Názory na domácí násilí na ženách

Největší podíl obyvatel (43 %) soudí, že výskyt domácího násilí na ženách je v ČR častý. Třetina (34 %) se domnívá, že domácí násilí na ženách se v české společnosti vyskytuje občas. Lidí, kteří si myslí, že násilí na ženách se v ČR objevuje zcela běžně, je 10 %. Stejný počet obyvatel naopak soudí, že se násilí na ženách objevuje ojediněle nebo výjimečně.

V letošní vlně průzkumu byla zaznamenána zatím nejvyšší míra názorů, že se násilí na ženách v českých domácnostech vyskytuje zcela běžně a dost často. Za častý jev tedy považuje domácí násilí více než polovina obyvatel (53 %). Současně jsme zaznamenali nejnižší počet těch, kteří uvádějí, že se násilí na ženách vyskytuje občas a také těch, kteří na danou otázku neodpověděli.

Výskyt domácího násilí na ženách – časové srovnání

(údaje za ČR, v %)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zcela běžně	6,6	8,1	8,5	9,5	10,4	8,8	8,9	7,4	10,0
Dost často	36,3	37,1	38,1	32,9	38,0	36,1	39,0	41,9	42,6
Občas	37,8	34,4	35,2	35,9	36,9	37,1	36,9	36,8	34,0
Zcela ojediněle	14,6	12,9	11,8	15,4	11,3	14,3	9,2	9,3	10,2
Neví	4,7	7,5	6,3	6,3	3,5	3,8	5,9	4,6	3,2

Je pochopitelné, že ženy uvádí výskyt domácího násilí na ženách v české společnosti častěji než muži. Zatímco největší počet mužů (37,5 %) se domnívá, že domácí násilí se vyskytuje občas, ženy nejčastěji uváděly odpověď „dost často“ (49 %). Je však patrné, že názory mužů a žen se v hodnocení občasného a dosti častého výskytu násilí v letošním průzkumu přiblížily.

Existence domácího násilí na ženách v ČR podle pohlaví

(údaje za ČR, v %)

	Rok	Muži	Ženy
Zcela běžně	2002	5,8	7,4
	2003	6,8	9,3
	2004	5,1	11,8
	2005	6,8	12,0
	2006	7,9	12,9
	2007	6,3	11,1
	2008	5,6	12,1
	2009	5,7	9,1
	2010	7,6	12,2
Dost často	2002	28,4	43,6
	2003	27,8	45,7
	2004	31,7	44,1
	2005	25,4	39,9
	2006	31,4	44,0
	2007	27,0	44,5
	2008	32,3	45,4
	2009	32,4	50,9
	2010	35,8	49,0
Občas	2002	41,6	34,3
	2003	40,3	28,9
	2004	40,6	30,3
	2005	39,0	33,1
	2006	42,0	32,1
	2007	42,8	31,7
	2008	41,4	32,7
	2009	42,9	31,0
	2010	37,5	30,7
Zcela ojediněle	2002	19,0	10,6
	2003	15,3	10,7
	2004	14,6	9,2
	2005	20,9	10,2
	2006	14,7	8,1
	2007	19,2	9,6
	2008	13,4	5,3
	2009	13,1	5,7
	2010	15,0	5,7
Neví	2002	5,2	4,2
	2003	9,8	5,4
	2004	8,1	4,7
	2005	8,0	4,8
	2006	4,0	2,9
	2007	4,6	3,1
	2008	7,3	4,6
	2009	5,9	3,3
	2010	4,0	2,4

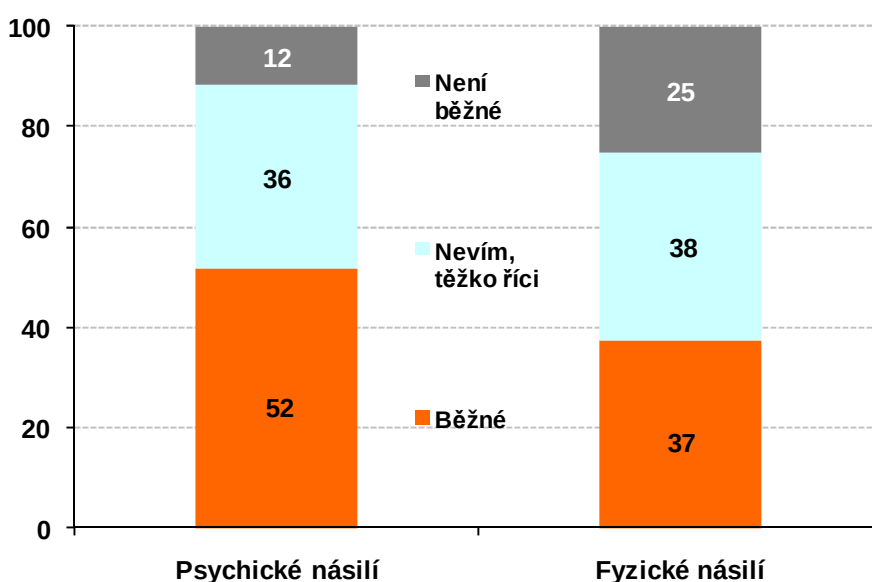
- Za běžné a časté považují domácí násilí na ženách zejména lidé se středoškolským vzděláním bez maturity a obyvatelé sídel s počtem obyvatel od 5 do 20 tisíc. Z hlediska regionů je hodnocení častého a běžného výskytu násilí na ženách nejvyšší v Královéhradeckém a Moravskoslezském kraji. Z hlediska rodinného stavu je tento počet nejvyšší mezi rozvedenými.

Podle obyvatel ČR se ve společnosti častěji vyskytuje psychické násilí, tj. různé zesměšňování, vyhrožování, obtěžování či obviňování, než násilí fyzické (znásilnění, bití, kopání či občasné facky).

O tom, že je výskyt psychického násilí v českých domácnostech běžný, je přesvědčena více než polovina obyvatel (52 %). Oproti tomu fyzické násilí vidí jako běžné 37 % lidí.

Dvě pětiny obyvatel neumějí tuto záležitost posoudit (36 % psychické násilí, 38 % fyzické násilí). To, že psychické násilí v českých domácnostech běžné není, uvádí jen 12 % lidí, u fyzického násilí je to čtvrtina (25 %).

**Výskyt psychického a fyzického domácího násilí na ženách
(N=1003, údaje v %)**

Názory lidí na výskyt domácího násilí v celém sledovaném období mírně kolísají. Letos zaznamenala deklarovaná míra běžného výskytu psychického násilí na ženách druhou nejvyšší hodnotu za zkoumaných 9 let a u fyzického násilí je tato výše dokonce rekordní. Oproti minulému roku významně vzrostl počet konstatování, že se fyzické násilí v českých domácnostech vyskytuje běžně (o více než 7 procentních bodů).

Výskyt psychického a fyzického násilí na ženách – časové srovnání

(údaje za ČR, v %)

	Rok	Běžné	Nevím, těžko říct	Není běžné
Psychické násilí jako např. zesměšňování, vyhrožování, obtěžování či obviňování	2002	43,6	37,9	18,5
	2003	43,8	42,2	14,0
	2004	46,3	38,8	15,0
	2005	44,5	37,3	18,1
	2006	55,1	26,9	18,0
	2007	49,7	30,1	20,2
	2008	46,4	42,2	11,4
	2009	49,8	36,9	13,3
	2010	51,8	36,4	11,8
Fyzické násilí jako např. znásilnění, bití, kopání či občasné facky	2002	25,5	40,3	34,2
	2003	26,5	45,4	28,1
	2004	26,5	41,0	32,5
	2005	28,3	37,9	33,8
	2006	32,7	34,2	33,1
	2007	29,6	32,7	37,7
	2008	31,3	41,0	27,6
	2009	30,2	41,5	28,3
	2010	37,3	37,6	25,1

Ženy považují výskyt násilí v rodině za běžný častěji než muži. Zvláště výrazné rozdíly jsou v názorech na existenci tzv. psychického domácího násilí na ženách (muži 42 %; ženy 61 %). Rozdílné názory se týkají také výskytu fyzického násilí (muži 33 %; ženy 42 %).

Právě u výskytu fyzického násilí na ženách v českých domácnostech se oproti loňskému roku výrazně zvedl počet mužů, kteří se domnívají, že se tento jev děje běžně. Ve zvýšené míře, než tomu bylo loni, to uvádějí také ženy. Jak již bylo konstatováno výše, počet názorů, že se fyzické násilí vyskytuje běžně, je nejvyšší v celé devítileté historii našich pozorování.

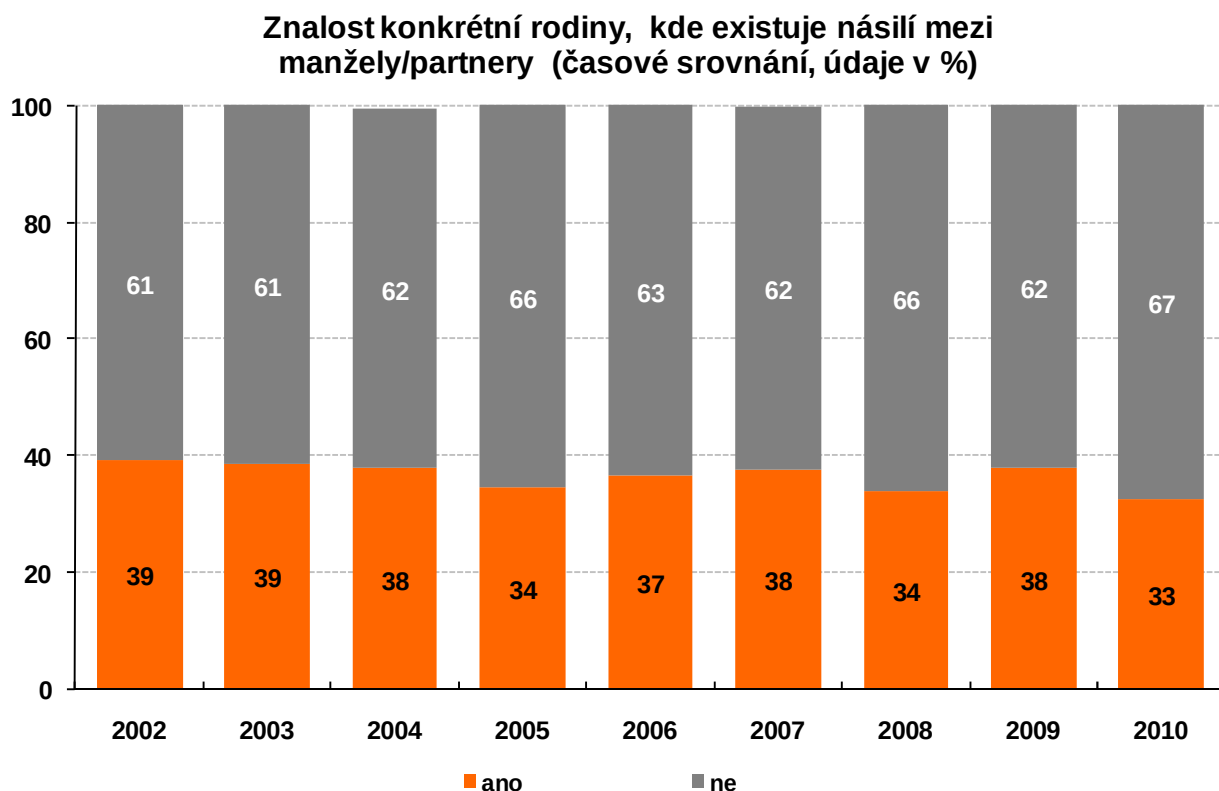
Existence forem domácího násilí na ženách v ČR podle pohlaví

(údaje za ČR, v %)

	Rok	Běžné		Nevím, těžko říct		Není běžné	
		Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
Psychické násilí jako např. zesměšňování, vyhrožování, obtěžování či obviňování	2002	35,5	51,2	42,0	34,1	22,6	14,7
	2003	34,9	52,1	49,0	35,9	16,1	12,0
	2004	36,6	55,5	45,4	32,2	17,9	12,3
	2005	34,3	54,1	42,4	32,6	23,3	13,3
	2006	46,5	63,1	31,4	22,7	14,2	19,5
	2007	40,2	58,6	33,7	26,8	26,1	14,6
	2008	35,0	57,2	50,1	34,8	15,0	8,1
	2009	41,5	57,6	41,7	32,4	16,8	10,0
	2010	42,4	60,6	41,1	32,0	16,5	7,4
Fyzické násilí jako např. znásilnění, bití, kopání či občasná facka.	2002	21,9	28,8	40,7	39,9	37,4	31,3
	2003	21,9	30,8	48,8	42,2	29,3	27,1
	2004	21,6	31,3	43,5	38,2	34,9	30,5
	2005	21,8	34,3	39,6	36,3	38,6	29,4
	2006	28,2	36,9	36,4	32,2	35,4	30,9
	2007	24,0	34,8	33,9	31,6	42,1	33,6
	2008	25,3	37,0	44,6	37,7	30,1	25,3
	2009	24,0	36,0	43,5	39,6	32,5	24,3
	2010	32,7	41,7	39,7	35,6	27,6	22,7

- Výskyt různých forem **psychického násilí** uvádějí zejména středoškolsky vzdělaní, rozvedení a ovdovělí obyvatelé. Z hlediska regionů jsou to zejména obyvatelé Plzeňského kraje.
- Běžný výskyt **fyzického násilí** na ženách uvádějí hlavně středoškolsky vzdělaní bez maturity, obyvatelé malých sídel do 500 obyvatel a sídel s počtem 5 až 20 tisíc obyvatel. Z hlediska regionů jsou to zejména obyvatelé Královéhradeckého a Karlovarského kraje.

Třetina obyvatel (33 %) uvádí, že zná nějakou rodinu, kde se vyskytuje násilí mezi manžely či partnery. Otázka na konkrétní znalost rodiny s výskytem domácího násilí na ženách dokresluje obecné mínění o výskytu domácího násilí.

Ačkoliv se situace v této oblasti v průběhu sledovaného období příliš nemění, v letošním roce je míra znalosti konkrétních případů domácího násilí nejnižší za sledované období. Oproti loňskému roku klesla míra znalosti o 5 procentních bodů.

Mezi ženami jsou dvě pětiny (40 %) těch, které znají nějakou rodinu, kde dochází k domácímu násilí. Mezi muži je tato znalost výrazně nižší (25 %). V porovnání s rokem 2009 jsme u obou pohlaví zaznamenali pokles znalosti konkrétních rodin, ve kterých k domácímu násilí dochází.

Znalost existence domácího násilí v konkrétní rodině podle pohlaví
(údaje za ČR, v %)

	Rok	Muži	Ženy	Celkem
ano	2002	31,5	46,9	39,4
	2003	32,5	44,4	39,0
	2004	30,0	45,4	37,8
	2005	26,8	41,6	34,5
	2006	30,2	42,6	36,6
	2007	29,7	45,0	37,6
	2008	26,7	40,8	34,0
	2009	31,0	44,2	37,8
	2010	24,9	40,1	32,7
ne	2002	68,5	53,1	60,6
	2003	67,5	55,6	61,0
	2004	70,0	54,6	61,7
	2005	73,2	58,4	65,5
	2006	69,8	57,4	63,4
	2007	70,3	55,0	62,4
	2008	73,3	59,2	66,0
	2009	69,0	55,8	62,2
	2010	75,1	59,9	67,3

- Lidí, kteří znají konkrétní příklad domácího násilí ze svého okolí, je více mezi nezaměstnanými (48 %) a obyvateli Karlovarského (46 %) kraje.

Dotazník

A nyní Vám položím několik otázek týkajících se postavení žen a mužů ve společnosti.

PODEJTE LÍSTEK GR1

GR1. Jaká je podle Vás u nás situace, srovnáte-li možnosti mužů a žen, pokud jde o ...

	ŽENY MAJÍ LEPŠÍ MOŽNOSTI NEŽ MUŽI 1	MUŽI I ŽENY MAJÍ ZHRUBA STEJNÉ MOŽNOSTI 2	ŽENY MAJÍ HORŠÍ MOŽNOSTI NEŽ MUŽI 3	NEVÍ/NEOD- POVĚDĚL(A) 9
a. možnost získat práci, odpovídající kvalifikaci a schopnostem	1	2	3	9
b. mít za stejnou práci stejný plat	1	2	3	9
c. získat dítě po rozvodu do péče	1	2	3	9
d. dosáhnout vysokoškolského vzdělání	1	2	3	9
e. věnovat se svým koníčkům	1	2	3	9
f. samostatně podnikat	1	2	3	9

PODEJTE LÍSTEK GR2

GR2. Nyní Vám přečtu několik výroků, které se vztahují k postavení mužů a žen, a Vy mi prosím u každého pomoci lístku řekněte, nakolik s ním souhlasíte.

	ROZHODNĚ SOUHLASÍ M 1	SPÍŠE SOUHLASÍ M 2	SPÍŠE NESOUHLA SÍM 3	ROZHODNĚ NESOUHLA SÍM 4	NEVÍ 9
a. Jak muži, tak ženy by měli být zastoupeni v řídicích a rozhodovacích orgánech a radách, které zřizuje stát, sněmovna či senát	1	2	3	4	9
b. Vláda by pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen	1	2	3	4	9
c. Při výběru do vedoucích pozic by měli mít při stejných schopnostech přednost příslušníci pohlaví, které je na daném stupni řízení méně početně zastoupeno	1	2	3	4	9
d. Každý člověk, muž i žena, by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost	1	2	3	4	9
e. Muži i ženy by se měli věnovat stejně výchově a péči o děti	1	2	3	4	9
f. Muži i ženy by měli mít stejnou šanci získat po rozvodu dítě do své péče	1	2	3	4	9
g. Domácí práce by měly být rozděleny tak, aby muž i žena měli stejně volného času na odpočinek a zábavu	1	2	3	4	9

PODEJTE LÍSTEK GR3

GR3. Nyní Vám přečtu několik institucí, sdružení apod. a Vy mi prosím řekněte, jak hodnotíte jejich činnost z hlediska ochrany práv žen.

ROZHODNĚ UŽITEČNÁ 1	SPÍŠE UŽITEČNÁ 2	SPÍŠE NEUŽITEČNÁ 3	ROZHODNĚ NEUŽITEČNÁ 4	NEVÍ 9
a. Nevládní organizace a nadace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti apod.)			1 2 3 4 9	
b. Státní instituce (parlament, ministerstva a další vládní orgány)			1 2 3 4 9	
c. Média (televize, rozhlas, tisk)			1 2 3 4 9	
d. Školy a další vzdělávací instituce			1 2 3 4 9	
e. Osobnosti označované jako zastánci feministického hnutí			1 2 3 4 9	

GR4. Znáte nějaká hnutí či organizace, které se zabývají ochranou práv žen, rovnými příležitostmi pro muže a ženy apod.?

MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ, ZAPIŠTE PEČLIVĚ

1.		☐	☐
DALŠÍ			
2.		☐	☐
3.		☐	☐

GR5. Domníváte se, že se domácí násilí na ženách v české společnosti vyskytuje:

Zcela běžně	1	
Dost často	2	
Občas	3	
Zcela ojediněle, výjimečně	4	
NEVÍ, NEODPOVĚDĚL(A)	9	

GR6. Domácí násilí na ženách má dvě základní podoby. Řekněte mi prosím, jestli podle Vašeho názoru jsou anebo nejsou u nás běžné.

BĚŽNÉ 1	NEVÍM, TĚŽKO ŘÍCI 2	NENÍ BĚŽNÉ 3	
a. Psychické jako např. zesměšňování, vyhrožování, obtěžování, obviňování		1 2 3	
b. Fyzické jako např. facky, bití, znásilnění apod.		1 2 3	

GR7. Znáte nějakou rodinu, kde existuje násilí mezi manželi - partnery?

Ano	1	
Ne	2	